

derved. Vi kunne vistnok gaa ud fra, at det kun bliver meget faa Tiendeydere, der betale deres Gæld kontant. Dette, at skulle betale sin Gæld og foretage en Forandring med Hensyn til Prioriteterne, er jo forbundet med saa mange Vanskeligheder — og for Resten ogsaa Omkostninger — at de fleste neppe ville benytte sig deraf.

Adskillige ærede Medlemmer have igen i Dag beklaget sig over, at denne Lov ikke yder Tilskud ogsaa til Tiender, som ejes af Tiendeyderne selv. Jeg skal ikke komme stærkt ind paa dette Spørgsmaal, der jo blev saa udførlig omtalt ved 2den Behandling, jeg vil kun fremhæve, at selv om der kan fremkomme Resultater, der ere mindre rigtige — det skal jeg gerne indrømme — er der ingen som helst Tvivl om, at hvis vi gaa ind paa ogsaa at yde Statstilskud til Afløsning af de Tiender, som Tiendeyderne selv eje, bliver Urimeligheden meget, meget større. Det er i alt Fald min Opfattelse. Naar det ærede 3die Medlem for 11te Kreds (Rasmussen-Vanddamgaard) i Dag vilde gøre gældende, at vi her sætte en Præmie for dem, som have været ligegyldige med Hensyn til at indkøbe Tienden, tror jeg, at det ærede Medlem tager fuldstændig fejl. Naar Forholdet er det, at der kun er indkøbt faa Tiender paa Øerne, er Grunden ikke den, at Øboerne have været ligegyldige, men ganske simpelt den, at der ikke har været Lejlighed for dem til at indkøbe Tiender paa saa gunstige Vilkaar, som Jyderne have kunnet. Der er ingen som helst Grund til derfor at sige om Øboerne, at de have været ligegyldige. De ærede Medlemmer, der have beklaget sig over Bestemmelserne om de indkøbte Tiender, have imidlertid alle sammen erklæret, at de ville stemme for Lovforslaget, og det har jeg jo kun Grund til at sige dem Tak for.

Det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Nielsen), vilde ogsaa stemme for Forslaget, men havde adskillige Betænkeligheder derved. Det gør mig ondt, at det ærede Medlem, som dog selv hører til den Race, der i sin Tid var god nok til at bære adskillige Byrder, som andre vare fri for, har Betænkeligheder ved denne Lov. Naar det ærede Medlem fremhævede, at Afløsningssummen syntes ham for høj, skal jeg kun henvise til mine Udtalelser her forleden ved 2den Behandling. Jeg kan fremdeles ikke give ham Ret i denne Betragtning. Naar man ser paa det Tal, der her skal ganges med 25, maa det

nemlig erindres, at det er et meget lille Tal; den fastsatte Kapitelstakst er jo eksceptionel lav. Hvis man havde lagt en anden Række Aar til Grund for Kapitelstaksten, f. Eks. de 24 sidste Aar med Udskydelse af de to højeste og de to laveste Tal, vilde vi derved komme højere selv med en Multiplikator af kun 23. Naar det ærede Medlem mente, at der var ret stor Ulejlighed forbundet med at opkræve Tienden, ved det ærede Medlem dog meget godt, at Tiendeejeren ikke løber om fra Dør til Dør for at hente den. Kommer Tiendeyderen ikke selv med den, behøver Tiendeejeren jo blot at skrive en Udpanningsliste, saa sørger Øvrigheden for Resten.

Det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Octavius Hansen) var en stærk Modstander af denne Lov og vilde som Følge deraf ganske naturligt stemme imod den. De Bemærkninger, hvormed det ærede Medlem motiverede sit Standpunkt, vare jo imidlertid kun de samme, vi have hørt saa tit, naar denne Lov har været for. Det, som det ærede Medlem navnlig fremhævede, var jo dette, at Tienden er bleven en Grundbyrde, en Slags Prioritet i Ejendommen, som den nuværende Bruger har taget Hensyn til, da han købte denne. Det ærede Medlem har kun til Dels Ret heri, idet den nuværende Ejer ganske sikkert ikke har kunnet tage fuldt Hensyn til Tienden. Det følger ganske naturligt af, at det ikke er nogen fast Byrde, men en Byrde, som retter sig efter Priserne paa de Kornsorter, hvoraf den næres. Selvfølgelig har han kunnet tage noget Hensyn dertil, men derfor paalægge vi ham ogsaa at betale Beløbet 18 Gange. Jeg kan i alt Fald ikke se rettere, end at det vilde være den største Uretfærdighed, der kunde tænkes, at beholde Tiendebyrden, som hviler paa en enkelt Klasse, en enkelt Stand, nemlig dem, der eje Bondejord, og give Afkald paa Gammelskatten og Land- og Ligningsskatten, som dog hvile noget mere over det hele. Derfor vil jeg ogsaa haabe, at det ærede Medlem ikke har mange Meningsfæller i dette Ting, som ville følge ham ved den endelige Afstemning.

Det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersen) havde en anden Grund til at stemme mod dette Forslag, nemlig den, at der til Fremme af Sagen bliver ydet saa stort et Tilskud af Statskassen, altsaa af de Midler, som den fattige Del af Befolkningen har været med til at samle sammen. Jeg tror, det ærede Medlem tager